

งานสร้างสรรค์ ดนตรีสากลผสมเครื่องดนตรีไทยและกู๋เจิง “ลาวดวงเดือน”

The Creative Arrangement of 'Lao Duan Duan' for Western and Thai and Guzheng Music Instrumentsวรินทร์ทิพย์ วรวิฑิตวรรณ¹ / ยชอนัญ เชื้อสำราญ² /วรวุฒิ สมัยเทิดศักดิ์³ / สุกุล สิริศักดิ์⁴**Warinthip Worawisattawan / Yotanan Chueasamran /****Vorawut Samaithersak / Sukol Sirisak**¹⁻⁴สาขาวิชาดนตรีศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Music Education Program, College of Dramatic Arts, Bunditpatanasilpa Institute

Received: January 27, 2023**Revised:** April 7, 2023**Accepted:** April 22, 2023**DOI:** <http://doi.org/10.14456/jhusoc.2023.7>**บทคัดย่อ**

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ 1) เพื่อสร้างสรรค์บทเพลงไทยเดิมโดยการประยุกต์และจัดองค์ประกอบดนตรีมาเรียบเรียงใหม่ และ 2) เพื่ออนุรักษ์เพลงไทยเดิมให้คงอยู่ โดยการปรับและคัดสรรเครื่องดนตรีที่เหมาะสมระหว่างเครื่องดนตรีสากล เครื่องดนตรีไทยและเครื่องประกอบจังหวะในการบรรเลงร่วมกันให้สอดคล้องกับแนวการร้องประสานเสียง มีกระบวนการทำงานดังนี้ คือ 1) ปรับบันไดเสียง (Scale) ให้เหมาะสมโดยรักษาทำนองแบบไทยเดิมไว้ 2) ใช้แนวประสานเสียงของคณะนักร้องเป็นหลัก หลังจากนั้นก็เรียบเรียงแนวดนตรีให้สอดคล้อง มีการบรรเลงเดี่ยวและบรรเลงร่วมไปกับคณะนักร้อง และ 3) การเขียนโน้ตในการบรรเลง ใช้หลักการเคลื่อนที่คอร์ดให้เหมาะสม (Chord progression) พร้อมทั้งแต่งเติมแนวทำนองและจัดองค์ประกอบดนตรีขึ้นมาใหม่ ให้มีความทันสมัยมากขึ้น งานสร้างสรรค์ “ลาวดวงเดือน” ผสมผสานความเป็นสากลและความเป็นไทยเข้าไว้ด้วยกันโดยคำนึงถึงการรักษามรดกเสียงของเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ ที่บรรเลงร่วมกันกับการร้องประสานเสียง การเลียนแบบเสียงร้องของเครื่องสายไทย สลับกับการบรรเลงร่วมกับเครื่องดนตรีสากล มีการบรรเลงประสานไปกับเสียงร้องในบางช่วงและบางท่อนมีการสลับไปกับการทำนอง ทำให้ผู้ฟังจะเกิดอรรถรสใหม่ ต่างจากการฟังแบบเดิม

คำสำคัญ: ลาวดวงเดือน, กู่เจิง, ดนตรีสากลผสมเครื่องดนตรีไทย, การนำเสนอผลงาน
สร้างสรรค์

Abstract

The objectives of this study were 1) to create traditional Thai music by implementing and rearranging music composition, and 2) to ensure the survival of traditional Thai music by adjusting and choosing the appropriate Western instruments, Thai musical instruments, and rhythmic accompaniment in playing together in accordance with the choral style. The working processes are as follows: 1) adjusting the scale appropriately while maintaining the original Thai melody, 2) using the choir as the main choir, arranging the musical style accordingly, then playing to imitate the original melody while accompanied by the choir, and 3) writing notes in the performance by using the principle of chord movement appropriately, adding melody, and rearranging musical compositions to make them more contemporary. "Lao Duang Duan" is a creative production that combines international and Thai considerations. The sound balance of the various instruments was maintained while it was played by the chorus, and the imitation of the cries of Thai string instruments interspersed with international instruments. Moreover, there is in harmony with the vocals at some points, and some parts are in line with the melody. This makes the listeners a new experience, different from traditional listening.

Keywords: Lao Duang Duan, Gu Zheng, international music combined with
Thai musical instruments, creative work

บทนำ

ในปัจจุบันความนิยมในการนำบทเพลงร้องหรือบทเพลงท้องถิ่น (Classical song/ Tradition song) มาบูรณาการหรือประยุกต์โดยการปรับลักษณะของจังหวะ ท่วงทำนอง เป็นที่นิยมนกันอย่างกว้างขวาง ถือได้ว่าเป็นการสร้างสรรคในลักษณะของบทเพลงร่วมสมัย เพื่อให้ผู้ฟังซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่เข้าถึงและเข้าใจง่าย

การสร้างสรรคบทเพลงร่วมสมัยนี้ยังคงรักษาลักษณะเด่นในรูปแบบของการร้อง เล่น เต้นรำ ทั้งยังอนุรักษ์ความเป็นศิลปวัฒนธรรม ภาษา ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นและเอกลักษณ์ประจำชาติ

การบูรณาการบทเพลง “ลาวดวงเดือน” ซึ่งเป็นเพลงไทยแท้แบบดั้งเดิม แต่ได้ประยุกต์บทเพลงโดยการดัดแปลงมีกระบวนการดังนี้

1. ปรับบันไดเสียง (Scale) ให้เหมาะสมโดยรักษาส่วนที่เป็นทำนองแบบไทยเดิมไว้ และแนวดนตรีมีการเขียนให้ประสานไปกับเสียงร้อง กำหนดให้มีการบรรเลงเดี่ยวและบรรเลงร่วมกับไปกับคณณักร้อง

2. ใช้แนวประสานเสียงของคณณักร้องเป็นหลักจากนั้นเรียบเรียงแนวดนตรี ให้สอดคล้องกันโดยคำนึงถึงการผสมผสานเสียงจากเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ ทั้งเครื่องดนตรีไทย และเครื่องดนตรีสากล

3. การเขียนโน้ตในกลุ่มของเครื่องดนตรีนั้นใช้หลักการเคลื่อนที่คอร์ดที่เหมาะสม (Chord progression) พร้อมทั้งแต่งเติมแนวทำนองและจัดองค์ประกอบดนตรีขึ้นมาใหม่ให้มีความทันสมัยมากขึ้น

ถือได้ว่าเป็นการบูรณาการให้เป็นบทเพลงร่วมสมัยและเป็นการรักษาทเพลงที่ทรงคุณค่าให้คงอยู่และมีการสืบทอดต่อไป

ประวัติบทเพลงโดยย่อ

บทเพลง “ลาวดวงเดือน” เป็นบทเพลงไทยเดิมสำเนียงลาว มีเดิมชื่อว่า “ลาวคำเนินเกวียน” เป็นบทเพลงพระนิพนธ์โดยพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเพ็ญพัฒนพงศ์ กรมหมื่นพิไชยมหินทโรดม ซึ่งพระองค์ทรงนิพนธ์ขึ้นเมื่อคราวเสด็จตรวจราชการหัวเมืองฝ่ายเหนือโดยทางเกวียน แต่เนื่องจากในเนื้อร้องมีคำว่า “ดวงเดือน” หลายแห่ง ภายหลังจึงนิยมเรียกชื่อเพลงนี้ว่า “ลาวดวงเดือน” (Intrasunanon, 2002, p.73)

วัตถุประสงค์

1. เปิดกว้างในการสร้างสรรค์บทเพลงไทยเดิมโดยการประยุกต์ และจัดองค์ประกอบดนตรีมาเรียบเรียงใหม่
2. อนุรักษ์เพลงไทยเดิมให้คงอยู่โดยการปรับและคัดสรรเครื่องดนตรีที่เหมาะสมในการบรรเลงร่วมกันระหว่างเครื่องดนตรีสากล เครื่องดนตรีไทยและเครื่องประกอบจังหวะ โดยให้สอดคล้องกับแนวทางการร้องประสานเสียง

ขอบเขตในการทำงาน

บทเพลงสร้างสรรค์ ลาวดวงเดือน ได้บูรณาการและประยุกต์บทเพลงใหม่โดยการรักษาทำนองและฟอร์มเพลงเดิมไว้แต่มีการแต่งทำนองในส่วนบทนำขึ้นมาใหม่ พร้อมเปลี่ยนลักษณะจังหวะและมีการเปลี่ยนแปลงอัตราความเร็วในตอนจบ ในการเรียบเรียงเสียงประสานของคณะนักร้องและแนวประสานของคนตรีได้ใช้หลักการทฤษฎีดนตรีตะวันตกมาเป็นหลักในการเรียบเรียง

ข้อกำหนด

1. คณะผู้เรียบเรียงได้นำบทเพลง “ลาวดวงเดือน” ซึ่งเป็นบทเพลงไทยเดิมมาเรียบเรียงขึ้นใหม่โดยใช้อัตราจังหวะผสม $\frac{12}{8}$
2. ลักษณะของบทเพลงประกอบด้วย โน้ตประสานเสียงสามแนว (SAB) โน้ตเครื่องดนตรีสากล จำแนกตามชนิดของเครื่องดนตรีที่ได้คัดสรรไว้ โน้ตเครื่องดนตรีไทยจำแนกตามชนิดของเครื่องดนตรีที่ได้คัดสรรไว้ และโน้ตของเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ
3. เครื่องดนตรีที่เป็นฐานในการบรรเลงจะกำหนดให้เป็นเครื่องดนตรีสากล ได้แก่ เปียโน คับเบิลเบส โอโบ ทิมปานี และ บองโก (เป็นเครื่องมือที่ทำการเปิดสอนแก่นักศึกษาในปัจจุบัน)
4. ประเภทของเครื่องดนตรีที่นำมาบรรเลงประกอบรวม ดูจากลักษณะเสียงและการเล่นของเครื่องดนตรีไทย แบ่งเป็นเครื่องหน้า กำหนดให้เป็น กู่เจิง และขิม และเครื่องหลัง กำหนดให้เป็น ซออู้
5. การใช้เครื่องประกอบจังหวะเป็นตัวกำหนดในการบรรเลงของเครื่องดนตรีไทยใช้ กลองแขก

การนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ในครั้งนี้ คณะผู้เรียบเรียงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็น การสืบสาน ต่อยอดและบูรณาการ ระหว่างวัฒนธรรมดนตรีเอเชีย และดนตรีตะวันตก ได้อย่างดี อีกทั้งจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน นักศึกษาตลอดจนบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจด้านดนตรี ไม่มากนัก้อย

ขั้นตอนการทำงาน

งานสร้างสรรค์: ดนตรีสากลผสมเครื่องสายไทยและกู๋จิงในบทเพลง “ลาวดวงเดือน” มีการขั้นตอนการทำงานดังนี้

1. เปลี่ยนวิธีการเล่นจากอัตราจังหวะเดิมเป็นการเล่นในอัตราจังหวะผสม 12
8

2. เรียบเรียงให้กับคณะนักร้องประสานเสียง 3 แนว (SAB) เพื่อแนวการร้องเป็นความกลมกลืนและเป็นตัวกำหนดทิศทางในการสร้างแนวประสานของเครื่องดนตรีสากล 4 แนว คือ เปียโน โอโบ ดับเบิลเบส และทิมปานี ผสมผสานกับแนวดนตรีของเครื่องสายไทย คือ

กู๋จิง เครื่องดนตรีจีน กำหนดเป็นเครื่องหน้า การเขียนโน้ตจะกำหนดให้แนวดนตรีบรรเลงที่ประสานไปกับเสียงร้องและคลอไปกับเสียงเปียโน

ซอฮู้ กำหนดเป็นเครื่องหลัง จะมีลักษณะทำนองที่บรรเลงในการร้องรับและคลอไปกับเสียงร้องที่เป็นทำนองในบางท่อน

จิม กำหนดเป็นเครื่องหน้า กำหนดให้แนวดนตรีมีการบรรเลงที่มีลักษณะประสานไปกับเสียงร้องและคลอกับเสียงเปียโน พร้อมทั้งมีลักษณะในการเล่นแบบไล่เสียง มีการใช้เทคนิคที่เรียกว่า สะบัดในการเล่นโน้ตที่เป็นกลุ่มจังหวะ

กลองแขกและกลองบองโก เป็นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ช่วงครึ่งแรกของบทเพลงนั้น กำหนดให้บรรเลงในอัตราความเร็วปานกลาง ช่วงครึ่งหลังของบทเพลงมีการปรับอัตราความเร็วให้เร็วขึ้น

3. ผู้เขียนนำเสนอฟอร์มเดิมของบทเพลง ดังนี้

ครึ่งแรกของบทเพลง ประกอบไปด้วย ส่วนนำ และแนวทำนองเพลงตามวรรคตอนของบทร้องดังนี้

(ท่อน A) “ไอ้ละหนอดวงเดือนเอ๋ย พี่มาเฝ้ารักเจ้าสาวคำดวง

(ท่อน A1) ไอ้ดึกแล้วหนอพี่ขอลาล่วง ออกพี่เป็นห่วงรักเจ้าดวงเดือนเอ๋ย

(ท่อน B) ขอลาแล้วเจ้าแก้วโกสุม พี่นี้รักเจ้าหนอขวัญตาเรียม

จะหาไหนมาเทียม ไอ้เจ้าดวงเดือนเอ๋ย”

ครึ่งหลังของบทเพลง คือ แนวทำนองประกอบบทร้องดังต่อไปนี้

(ท่อน C) “หอมกลิ่นเกสร เกสรดอกไม้ หอมกลิ่นคล้ายคล้ายเจ้าสุเรียมเอ๋ย

หอมกลิ่นกรุ่นกรุ่นหอมนั้นยังบ่เลย เนื้อหอมทราเมษ เอ๋ยเราละเนื้อ”

มีการปรับวิธีการนำเสนอดังนี้

ท่อนนำ

ห้องที่ 1 – 6 ท่อนนำได้สร้างทำนองขึ้นมาใหม่ในลักษณะของ Sequence ให้ความรู้สึกที่แตกต่างจากเดิม โดยให้โอโบเล่น เริ่มต้นด้วย ความเร็วปานกลาง Moderato

ท่อน A-A1

A จังหวะที่ 4 ของห้องที่ 6 – 14 เข้าสู่ท่อนเดียวโดยมีซออยู่เล่นกลองเสียงร้อง

A1 ขับร้องประสานเสียง จังหวะที่ 4 ของห้องที่ 14 – 22 มีการดำเนินเสียงประสานดังนี้

ท่อน B

B จังหวะที่ 3 ของห้องที่ 22 – 32 เริ่มทำนองใหม่ มีการล้อทำนองเกิดขึ้นระหว่างคณะนักร้องและแนวดนตรี

ท่อน C

C จังหวะที่ 3 ของห้องที่ 32 – 4 เป็นท่อนจบ มีการเปลี่ยนแปลงอัตราความเร็วเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน เปลี่ยนเครื่องดนตรีจากคู่เงียงเป็นซิมและนำบองโกมาเล่นประกอบจังหวะแทนกลองแขก

ภาพ 1

สัณคีตเลขา ลาวดวงเดือน (music score)

Moderato **Sequence**

The musical score is for a piece titled "Sequence" in Moderato tempo. It is written for four instruments: Oboe, Double Bass, Piano, and Timpani. The Oboe part features a melodic line with a "Sequence" section highlighted by a blue box and a red label. The Double Bass, Piano, and Timpani parts provide harmonic and rhythmic support. The Piano part has a complex, fast-moving accompaniment. The Timpani part has a steady, rhythmic pattern. The score is written in 12/8 time and D major.

ภาพ 2

สังคีตเลขา ลาวดวงเดือน (music score)

The image shows a musical score for four instruments: Oboe, Double Bass, Piano, and Timpani. The score is written in G major (one sharp) and 12/8 time. The Oboe part has a melodic line with a triplet of eighth notes in the first measure. The Double Bass part provides a steady eighth-note accompaniment. The Piano part features a complex rhythmic pattern with sixteenth and thirty-second notes. The Timpani part plays a series of eighth notes, creating a rhythmic foundation. The score is divided into measures by vertical bar lines, with some measures containing multiple beams for sixteenth or thirty-second notes.

เพลงลาวดวงเดือนได้เรียบเรียงเสียงประสานใหม่ในกุญแจเสียง G เมเจอร์เนื่องจากมีความเหมาะสมต่อการปรับเสียงของเครื่องดนตรีไทยบรรเลงร่วมกัน มีการสร้างทำนองใหม่ในส่วนนำ (Introduction) ของบทเพลงในลักษณะของ Sequence ที่แนวเสียงโอโบ และแนวเสียงเปียโนจะมีการเล่นซ้ำวนไปมาเพื่อขึ้นพื้นแนวทำนอง (Ostinato) และบรรเลงด้วยความสง่างาม ทำนองในส่วนนำนี้ใช้แนวคิดการเรียงลำดับเสียงของตัวโน้ตตามบันไดเสียงขาลง (Descending) เป็นหลัก บรรเลงในลักษณะของอัตราส่วนจังหวะผสม $\frac{12}{8}$ (Compound time) ซึ่งต่างจากรูปแบบเดิมที่บรรเลงในจังหวะปกติ (Simple time) ในบทนำนั้นให้บรรเลงในอัตราความเร็วปานกลาง (Moderato) จบทำนองด้วยลักษณะของบันไดเสียง G เมเจอร์ ขาขึ้น (ห้องที่ 5-6) ที่ใช้ด้วยโน้ตลีดิงโทน (Leading tone) ไปหาโทนิค (Tonic) ประกอบกับเสียงประสาน คือคอร์ด V ไปคอร์ด I อันเป็นลักษณะของจุดพักแท้สมบูรณ์ (Perfect Authentic Cadence) มีการเน้นแนวเบสโดยใช้ทิมปานีบรรเลงเสียงรัว (Tremolo)

ภาพ 3

สังคีตเลขา ลาวคเวมเคื่อน (music score)

The musical score is for the piece 'Lao Kham Kheon' (ลาวคเวมเคื่อน). It features seven staves: Oboe, Double Bass, Piano, Timpani, Thai Tradition Fiddle (ซออู้), Guzhang (จูกัง), and Baritone. The score includes a section labeled 'A' and a measure number '6'. The Baritone part includes the lyrics: โส ธร หนอ คเวมเคื่อน เมฆ ที่ มา เรา รัก เจ้า สาว คำ

ท่อน A บทร้อง ห้องที่ 6-14 โดยให้เปียโนเล่นคอร์ดแบบแยกเสียง (Broken Chord) เพื่อให้เป็นส่วนเชื่อมต่อระหว่างส่วนนำและแนวทำนองโดยใช้คอร์ด I (Tonic chord) คือ คอร์ด G เมเจอร์ จากนั้นจึงเข้าสู่ทำนองหลัก (เสียงบารีโทน) ซึ่งสามารถร้องเดี่ยวหรือจะใช้นักร้องในแนวเสียง บารีโทนร้องทั้งหมดก็ได้ เนื่องจากเนื้อร้องเป็นบทเพลงร้องที่เกี่ยวกับความรัก ความคิดถึงของผู้ชายที่มีให้กับหญิงซึ่งเป็นที่รัก ห้องที่ 7 ได้เพิ่มอรรถรสของบทเพลงโดยการใส่ขออุ้บรเลงล่อไปกับแนวเสียงร้องซึ่งเป็นทำนองหลัก โดยตั้งเสียงขออุ้บให้อยู่ในกุญแจเสียง C เมเจอร์ และปรับเสียง กู๋เจิง ใน กุญแจเสียง G เมเจอร์ ให้บรรเลงคลอไปกับเปียโนในลักษณะคันสดโดยเล่นในลักษณะการแยกเสียง และประสานไปกับขออุ้บพร้อมกับคลอเสียงร้องในบางช่วง

ภาพ 4

สังคีตเลขา ลาวดวงเดือน (music score)

The musical score is for the piece 'Sangkit Leksa Lao Duangduan'. It features seven staves: Oboe, Double Bass, Piano, Timpani, Thai Tradition Fiddle (ซออู้), Guzhen (จู้จิ้ง), and Baritone. The key signature is one sharp (F#). The Baritone staff includes Thai lyrics: ดว, ใจว่า ดัก แล้ว หนอ พื่อ ล่า แล้ว ออก ที่ เป็น หวง เพราะ รัก เจ้า ดว... เดือน... Above the Guzhen staff, the following chords are indicated: D, G, Bm7, Em, and Am. The score includes various musical notations such as rests, notes, and accidentals.

แนวเปียโนเป็นแนวหลักให้กับเครื่องดนตรีชนิดอื่นและสอดคล้องกับแนวร้อง การบรรเลงคอร์ดที่อยู่นอกกุญแจเสียง G เมเจอร์ ของจู้จิ้งจะหยุดบรรเลง (เช่น ห้องที่ 10 เปียโนบรรเลงคอร์ด A เมเจอร์ ซึ่ง ตามปกติแล้วคอร์ด ii ของบันไดเสียงเมเจอร์จะเป็นไมเนอร์ แต่ในกรณีนี้การใช้คอร์ด A เมเจอร์จะเพิ่มความรู้สึกในบทเพลงได้ดีกว่าทั้งยังเป็นคอร์ดส่งให้กับคอร์ด D เมเจอร์ที่เป็นคอร์ด V ของบันไดเสียง G เมเจอร์มีผลให้คอร์ด G เมเจอร์ในห้องที่ 11 มีความชัดเจน ครั้งแรกของเพลงใช้กลองแขกบรรเลงคั่นสด (Improvisation) ประกอบจังหวะ เนื่องจากการใช้จังหวะหรือหน้าทับกลองในการบรรเลงเครื่องสายไทยนั้น จะเล่นแบบปกติ แต่เมื่อมีการเปลี่ยนเป็นอัตราจังหวะผสมการตีหน้าทับจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้เกิดความเหมาะสม สอดคล้องกับการบรรเลงโดยรวม เมื่อเข้าสู่ตอนที่ A1 (ภาพที่ 5) ของบทร้อง เริ่มจากจังหวะที่ 4 ในห้องที่ 14-21 เป็นการร้องประสานเสียง 3 แนว โดยที่ทำนองหลักยังอยู่ที่ บาร์โธมี มีการประสานที่โซปราโนและอัลโต ในบางช่วงมีการย้ายทำนองหลักไปที่แนวอัลโตหรือโซปราโน ซึ่งเป็นช่วงสั้นๆ กำหนดให้โอโบเล่นประสานคลอไปกับคณะนักร้องขณะที่เปียโนทำหน้าที่ดำเนินเสียงประสานหลักและจู้จิ้งจะมีแนวดนตรีที่คลอรับ ไปกับนักร้องแต่ละคนคู่ขนานไปกับเปียโน ส่วนซออู้ให้บรรเลงเลียนแบบเสียงร้องโดยการเล่นสลับทำนองไปกับทำนองหลัก

ภาพ 5

สังคีตเลขา ลาวควมเดือน (music score)

14

Oboe

Double Bass

Piano

Timpani

Thai Tradition Fiddle (ซอด้วง)

Guzhang (ขลุ่ย)

Thai Traditional Drum

Soprano

Alto

Baritone

โอ้ ละ หนอ ควง เดือน เอย

พี่ มา

ภาพ 6

สังคีตเลขา ลาวควมเดือน (music score)

17

Oboe

Double Bass

Piano

Timpani

Thai Tradition Fiddle (ซอด้วง)

Guzhang (ขลุ่ย)

Thai Traditional Drum

Soprano

Alto

Baritone

รัก เจ้า สาว คำ ควง

พี่ขอ ลา

ภาพ 7

สังคีตเลขา ลาวดวงเดือน (music score)

20

Oboe

Double Bass

Piano

Timpani

Thai Tradition Fiddle (ซออู้)

Guzheng (ขลุ่ย)

Thai Traditional Drum

Soprano

Alto

Baritone

Em G Em Am G G(maj7) Am7

ซัง อก ฟ้า เป็น พวง เพาะ วัจ เจ้า ดวง เดือน แอธ แอธ เจ้า แอธ ไท

ธก ฟ้า เป็น พวง เพาะ วัจ เจ้า ดวง เดือน แอธ แอธ เจ้า แอธ ไท

ธก อก ฟ้า เป็น พวง เพาะ วัจ เจ้า ดวง เดือน แอธ แอธ เจ้า แอธ ไท

B

ภาพ 8

สังคีตเลขา ลาวดวงเดือน (music score)

24

Oboe

Double Bass

Piano

Timpani

Thai Tradition Fiddle (ซออู้)

Guzheng (ขลุ่ย)

Thai Traditional Drum

Soprano

Alto

Baritone

G6

2

1

ท่อน B คือ บทร้อง “ขอลาแล้วเจ้าแก้วโกสุม” เริ่มจากท่ายี่ห้อที่ 22 -32 แนวหลักยังคงอยู่ที่เสียงบาริโตน ในท่อนนี้มีลักษณะของการเอื้อน ซึ่งเป็นการสื่อทำนองและมีการประสานของคณะเครื่องระหว่งเสียง โซปราโนและ เสียง บาริโตน (หมายเลข 1) แล้วยังมีการสื่อทำนองของแนวประสานของเครื่องดนตรี (หมายเลข 2) โดยให้เปียโนเป็นแนวหลักในการคุมเสียงประสานของการบรรเลงในแต่ละเครื่อง

ภาพ 9

สังคีตเลขา ลาวดวงเดือน (music score)

27

Oboe

Double Bass

Piano

Timpani

Thai Tradition Fiddle (ซออู้)

Guzhang (พิณ)

Thai Traditional Drum

Soprano

Alto

Baritone

3

4

พี่ นี่ รัก เจ้า ทนอ ชวัญ ดา

พี่ นี่ รัก เจ้า ทนอ ชวัญ ดา

ภาพ 10

สังคีตเลขา ลาวดวงเดือน (music score)

10

30

Oboe

Double Bass

Piano

Timpani

Thai Trad Fiddle (1)

Guzheng (1)

Thai Traditional Drum

Soprano

Alto

Baritone

Am⁷ G D

Dalcimer (ซิม) 5

เริ่ม จะ หา โทน มา เขียม โอ้ เจ้า ดวง เดือน

วรรคถัดมา คือ ท้ายห้องที่ 28 ถึง 32 เป็นทำนองและบทร้อง โดยที่ เสียง บาริโตน และโซปราโนจะสลับกันเป็นทำนองหลักและแนวประสาน โดยมีโอโบและซอด้วงดำเนินทำนองทบทับเสียงร้องโซปราโน (หมายเลข 3 และ 4)

ช่วงท้ายของวรรค คือท้ายห้องที่ 31 แนวคู่จึงจะถูกแทนที่ด้วยขิม (หมายเลข 5) และมีการเกริ่นนำทำนองของบทเพลงในครั้งหลัง และมีการเชื่อมครั้งแรกกับครั้งหลังของบทเพลงในต้นห้องที่ 32 โดยแนวเปียโนและดับเบิลเบสบรรเลงค้ำที่ระดับเสียง G ซึ่งเป็น โน้ตคอร์ดมินันท์ (Dominant) ของกุญแจเสียง C เมเจอร์ อันเป็นกุญแจเสียงใหม่ที่ถูกละเปลี่ยนในครั้งหลังของบทเพลง อีกทั้งแนวทิมปาตีและมือซ้ายของแนวเปียโนมีการบรรเลงเสียงรูด (Glissando) จากระดับเสียง G ถึง C (หมายเลข 7) อันเป็นการส่งเข้าสู่บทส่งท้ายของบทเพลงที่ชัดเจนมากขึ้น

ภาพ 11

สังคีตเลขา ลาวดวงเดือน (music score)

11

The musical score is for a piece titled "Singkit Lekha Lawduangdeuan" (สังคีตเลขา ลาวดวงเดือน). It features a variety of instruments and voices. The score is divided into measures, with a tempo change to "8 Più mosso" and a key signature change to C major (indicated by a 'C' in a box) occurring at measure 32. The instruments and voices included are Oboe, Double Bass, Piano, Timpani, Thai Tradition Fiddle (ซออู้), Guzheng (ขิม), Thai Traditional Drum, Soprano, Alto, and Baritone. The lyrics for the vocal parts are in Thai: "เออ หอม กลิ่น เก... พร เก... พร ดอก ไม้ หอม กลิ่น". The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings.

บทส่งท้ายท่อน C (ท่อนจบ) เริ่มที่ห้อง 32 เปลี่ยนกุญแจเสียงจากกุญแจเสียง G เมเจอร์ เป็นกุญแจเสียง C เมเจอร์ เพื่อให้เกิดความสนุกสนานจึงได้ค่อย ๆ เพิ่มความเร็วของจังหวะให้มีความกระชับมากขึ้น โดยให้ทำนองหลักอยู่ที่แนวเสียงโซปราโน (หมายเลข 8) เริ่มในตอนท้ายของห้องที่ 32 และโอโบบรรเลงทบทวนแนวเสียงโซปราโนในวรรคแรกจากนั้นแนว โอโบ ขิม บาริโทน และอัลโตจะบรรเลงและขับร้องในลักษณะประสานเสียงและสลับกันไปกับทำนองหลัก โดยมีเปียโนและซออยู่บรรเลงร่วม

ภาพ 12

สังคีตเลขา ลาวควมเดือน (music score)

The musical score is written for a large ensemble. The instruments and vocal parts are as follows:

- Oboe:** Melodic line starting at measure 35.
- Double Bass:** Provides a steady bass line.
- Piano:** Accompanying the vocalists with chords and arpeggios.
- Timpani:** Provides rhythmic accents.
- Thai Tradition Fiddle (ซอด้วง):** Melodic line.
- Guzheng (จู้เจิ้ง):** Melodic line.
- Thai Traditional Drum:** Provides rhythmic accompaniment.
- Vocalists:** Soprano, Alto, and Baritone. They sing in unison, with lyrics in Thai script.

The lyrics for the vocalists are:

คล้าย คล้าย เจ้า สุข ของ เรียม... เออ... หอม กลิ่น ควัน ครั้น... หอม นั้น... ยัง... บ่

ภาพ 13

สังคีตเลขา ลาวดวงเดือน (music score)

The musical score is for a piece titled 'Singhit Lekha Lao Duangduan' (สังคีตเลขา ลาวดวงเดือน). It is written for a full orchestra and a vocal ensemble. The instruments listed are Oboe, Double Bass, Piano, Timpani, Thai Tradition Fiddle (ซออู้), Khru (ขลุ่ย), Thai Traditional Drum, Soprano, Alto, and Baritone. The score is in 3/8 time. A blue box highlights measures 38 to 43, with a red '9' above measure 39. The lyrics are in Thai and are written below the vocal staves.

วรรคสุดท้ายของห้องที่ 38 แนวขิมมีการบรรเลงแปรทำนอง (หมายเลข 9) ให้กระชั้นขึ้น เพื่อเพิ่มสีสันให้กับทำนองและคอนทราสต์ของบทเพลงนั้นเปียโนทำหน้าที่บรรเลงคอร์ดในช่วงหางเพลง ซึ่งบรรเลงในลักษณะคอร์ดแยกเสียง คอร์ด IV ไปหาคอร์ด I (Plagal Cadence) (หมายเลข 10) โดยที่ห้องสุดท้ายของบทเพลง คือห้องที่ 43 ทิมปานีจะบรรเลงเสียงร่ำที่ระดับเสียง C เพื่อให้ความรู้สึกการจบบทเพลงโดยสมบูรณ์ (หมายเลข 11)

ภาพ 14

สังคีตเลขา ลาวดวงเดือน (music score)

The musical score is for the piece 'Singhit Lekha Lao Duang Deuan'. It features a multi-staff arrangement. The instruments and vocal parts include:

- Oboe**: Treble clef, playing a melodic line.
- Double Bass**: Bass clef, providing a rhythmic foundation.
- Piano**: Treble and Bass clefs. A blue box highlights a section in the right hand, with a red '10' above it and a red 'IV' below it. A red 'I' is also visible below the piano part.
- Timpani**: Bass clef, playing a rhythmic pattern. A blue box highlights a section, with a red '11' above it.
- Thai Tradition Fiddle (ซออู้)**: Treble clef, playing a melodic line.
- Khrueng (ฆ้อง)**: Treble clef, playing a rhythmic pattern.
- Thai Traditional Drum**: Represented by a vertical bar.
- Soprano**: Treble clef, with Thai lyrics: เชย เอ้ย เวา ละ หนอ
- Alto**: Treble clef, with Thai lyrics: เชย เอ้ย เวา ละ หนอ
- Baritone**: Bass clef, with Thai lyrics: เชย เอ้ย เวา ละ หนอ

อภิปรายผล

งานสร้างสรรค์ ดนตรีสากลผสมเครื่องดนตรีไทยและกู่เจิง “ลาวดวงเดือน” เป็นการผสมผสานความเป็นสากลและความเป็นไทยเข้าไว้ด้วยกัน โดยคำนึง ถึงการรักษาสมดุลเสียงของเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ ที่บรรเลงร่วมกันกับคณะนักร้องประสานเสียง ผลงานสร้างสรรค์นี้ได้สร้างความเปลี่ยนแปลงด้านการดำเนินจังหวะใหม่ซึ่งต่างไปจากเดิมในตอนช่วงแรกรซึ่งมีความเร็วปานกลางและมีความอ่อนหวานแต่ในช่วงท้ายของบทเพลงมีการเปลี่ยนความเร็วของจังหวะเพื่อความสนุกสนานและได้สร้างทำนองใหม่ในส่วนบทนำเพลงให้เกิดขึ้นก่อนที่บทร้องเดิมดำเนินต่อไป การเลี่ยนเสียงทำนองและเสียงร้องของเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ ทำให้เกิดความรู้สึกเพลิดเพลินและมีมิติด้านเสียงเกิดขึ้นนอกเหนือไปจากการแบบเดิมซึ่งใช้เครื่องดนตรีไทยล้วน

การเลือกเครื่องดนตรี กำหนดให้เปียโนเป็นแกนหลักในการเชื่อมแนวเสียงประสานจากเครื่องดนตรีชนิดอื่นร่วมกับแนวประสานเสียง ในขณะที่ โอโบ แสดงลีลา ความรู้สึกของบทเพลงควบคู่ไปทำนองรวมถึงการประสานไปกับเครื่องดนตรีไทยในชิ้นอื่น ๆ และดับเบิลเบสจะเป็นฐาน

ราก (Root) ของคอร์ดีนในการดำเนินเสียงประสานที่เกิดขึ้นในขณะบรรเลง และทิมปานีจะกำหนดจังหวะและควบคุมอัตราความเร็วของบทเพลงในบางช่วงบางตอนให้กับเครื่องดนตรีสากล ในขณะที่กลองแขกจะคุมจังหวะการบรรเลงของเครื่องดนตรีไทย เนื่องจากการปรับอัตราจังหวะธรรมดาเป็นอัตราจังหวะผสมจึงกำหนดให้กลองแขกบรรเลงโดยการดันสด โดยการปรับหน้าทับให้เข้ากับลักษณะอัตราจังหวะผสม เมื่อเล่นร่วมกับเครื่องสากล ดังนั้นเมื่อเข้าสู่ช่วงท้ายเพลงซึ่งเปลี่ยนอัตราความเร็วที่สูงขึ้น จึงได้เปลี่ยนจากกลองแขกเป็นฆ้องโกเพื่อความสุขสนาน

สำหรับเครื่องดนตรีไทย เสียงซออื่นนอกจากจะเป็นเครื่องหลังของเครื่องสายไทยแล้วยังมีเสียงที่ใกล้เคียงกับเสียงร้องจึงเหมาะสำหรับจะเล่นเลียนเสียงร้องและสือไปกับทำนอง ในขณะที่กู๋เจิ้งนั้นมี 5 เสียง คือ เสียง โค เร มี โข ลา การเล่นจึงต้องเล่นในลักษณะที่เป็นคอร์คและคลอไปกับเสียงเปียโนเพื่อความอ่อนหวานในตอนแรก ในตอนจบนั้น เลือกที่จะใช้ซิม เพราะนอกจากจะมีโทนเสียงที่มีความแหลมแล้วยังให้เสียงที่ไต่กังวาน สามารถเล่นโน้ตเร็วและเร็วเสียงได้เหมือนกับเปียโน เล่นสือไปกับทำนองและซออยู่ในตอนที่มีการล้อกันแสดงความรู้สึกของท่วงทำนองในอัตราความเร็วที่เพิ่มขึ้นเพื่อให้ตอนจบมีความสุขสนาน

References

- Intrasunanon, K. (2002). *Encyclopedia of Thai music and songs*. Bangkok: Publishing House BE. Development Co., Ltd. [in Thai]
- Pitokrat, N. (1999). *Thai music encyclopedia*. Bangkok: Ruean Kaew Printing House. [in Thai]
- Phancharoen, N. (2009). *Dictionary of music vocabulary* (3rd ed.). Bangkok: Ket Karat Publish. [in Thai]
- Royal Society Office. (2018). *International music dictionary, Royal society edition* (1st ed.). Bangkok: Sri Muang Printing Company Limited. [in Thai]
- Sutthajit, N. (2011). *Appreciation in western music* (8th ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Liewsiripong, P. (1995). *A brief history of western music* (2nd ed.). Bangkok: Chong Charoen Printing. [in Thai]

Phairoh, W. (2014). The administration of contemporary Thai music: Case study of Jongkraben Band. *Journal of Cultural Approach*, 15(27), 16 - 27.

Authors

Asst. Prof. Warinthip Worawisattawan

Tel. 09-5423-9923 Email: Warinthip545@gmail.com

Yotanan Chueasamran

Tel. 09-8454-9545 Email: chueasamrantony@gmail.com

Dr.Vorawut Samaitherdsak

Tel. 08-1342-5751 Email: woodypassive@gmail.com

Sukol Sirisak

Tel. 08-1493-2634 Email: bobby_bass@hotmail.com

Music Education Program, College of Dramatic Arts,

Bunditpatanasilpa Institute

